

Ädellövsmiljöer

En ädellövsmiljö kan se ut på många olika sätt och begreppet samlar en bred variation naturmiljöer. Men en sak som de har gemensamt är just ädellövträden: ek, lind, lönn, fågelbär, bok, avenbok, alm och ask. Upplands Väsby har valt att fokusera på två underkategorier som representerar kommunens mest värdefulla ädellövsmiljöer.

EKMILJÖER

Ekmiljöer är trädklädda hag- och betesmarker med ek. Inslag av andra lövträd och buskar kan förekomma, men sparsamt. Ekar som har fått stå i öppna och solbelysta miljöer har ofta med tiden utvecklat en vid krona och träd som uppnått en hög ålder är mycket värdefulla. En gammal ek med solbelyst stam, håligheter, död ved och mulm* utgör viktiga livsmiljöer för en mångfald av insekter, svampar, lavar, fladdermöss och fåglar. Faktum är att eken är en av Sveriges mest artrika trädslag med över tusen arter knutna till det, varav många är sällsynta och rödlistade.

GAMLA & GROVA ÄDELLÖVTRÄD

Gamla och grova ädellövträd har fokus på själva trädslaget och innefattar ädellövträd som nått en hög ålder och/eller är grov i sin karaktär. Dessa träd kan finnas i en mängd olika miljöer, ofta i parker, alléer och som enskilda träd i odlingslandskapet.

I många av dessa gamla träd kan man se kulturspår från en svunnen tid när träden hamlades. Hamling är en traditionell beskärningsmetod av lövträd som historiskt sett har använts i jordbruket för att samla vinterfoder till boskapen, där de tunna grenar och lövverk som beskärdes användes som komplement till ängshöet. Gamla grova ädellövträd hyser ofta en mångfald av arter som har etablerat sig under de hundratals år som trädet har stått på platsen och där träden har utvecklat strukturer, håligheter, mulm* och andra karaktärer, som blir till levnadsmiljöer som många arter är beroende av.

SVERIGES UNIKA ÄDELLÖVTRÄD

Sveriges gamla grova ädellövträd, i synnerhet ek och lind, är unika utifrån ett internationellt perspektiv och vi har troligtvis de största bestånden av jätteeakar i Europa. I Sverige finns de gamla ädellövträden i huvudsak i den södra delen av landet och Stockholms län utmärker sig i kategorin genom att ha en av de största och mest värdefulla bestånden av ekar i landet. Vidare är Mälardalens gamla lindar av mycket högt bevarandevärde. Dessa lindar är ett kulturhistoriskt arv, då de fördes in från Holland under barocken till park- och trädgårdsanläggningar vid slott och herresäten i Mälardalen.

* Mulm är murken ved, löv och annat organiskt material i trädets kärna.



En gammal friställd ek. Fotograf: Alexandra Johansson

Vad gör kommunen?

Upplands Väsby kommun har genom att utse ädellövsmiljöer som ansvarsnaturtyp åtagit sig ett ansvar att arbeta för att bevara och sköta naturtypen för att den på lång sikt ska finnas kvar i kommunen och vidare utvecklas. Kommunen arbetar aktivt med att friställa ädellövträd och säkerställa att miljöerna hålls öppna genom betesdjur och slätter. Men mer arbete återstår.

Vad kan du göra?

Kommunen har flera vackra ädellövsmiljöer värda ett besök, exempelvis väster om Fysingen och runt Edssjön. Gå in på naturkartan.se för att hitta ett område nära er! Har du ett ädellövträd på tomten eller er mark kan ni hjälpa till genom att se till att trädet blir solbelyst och lämna kvar död ved från träden. Som markägare eller förening är du välkommen att kontakta kommunen om ni är intresserade av samarbeten och naturvårdande projekt.

Kontaktinformation

Upplands Väsby kommun
Dragonvägen 86, 194 80 Upplands Väsby
Epost: vasbydirekt@upplandsvasby.se
Telefon: 80-590 970 00



Upplands Väsby
kommun